

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015 ja tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista annetun lain kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015. Lain mukaan uusien tehtaiden ja työpajojen sekä tehtaissa ja työpajoissa käytettävien uusien koneiden ja laitteiden hankintamenoista saisi verotuksessa tehdä enintään kahtena verovuotena kaksinkertaiset poistot säännönmukaisesti poistoihin verrattuna. Enimmäismäärän korotus koskisi uusia vuosina 2013—2015 hankittuja ja käyttöön otettuja hyödykkeitä.

Samalla verovuosina 2009 ja 2010 sovellettu laki tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistosta kumottaisiin.

Esitys liittyy valtion vuoden 2013 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2013 alusta. Uutta ehdotettua lakia sovellettaisiin verovuosilta 2013—2015 toimitettavissa verotuksissa.

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1 Esitykseen johtaneet syyt

Hallitus päätti kasvun tukemisesta verokannusteilla sopiessaan valtiontalouden kehyyksistä vuosille 2013—2016. Yritysten tuloverotusta koskevana toimenpiteenä hallitus päätti muun muassa teollisuuden kaksinkertaisesta poistomahdollisuudesta vuosina 2013—2015 investointien lisäämiseksi.

1.2 Nykytila

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 34 §:n mukaan tehtäviä tai työpajana käytettävän rakennuksen hankintamenosta verovuonna tehtävän poiston suuruus saa olla enintään 7 prosenttia rakennuksen poistamattomasta hankintamenosta. Tuotantotoiminnassa käytettävät koneet ja laitteet sisältyvät elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:ssä tarkoitettuun menojäännökseen, josta poistot tehdään yhtenä eränä. Verovuoden poiston suuruus saa olla enintään 25 prosenttia menojäännöksestä.

Korotettuja poistoja koskevia veronhuojennuslakeja on ollut voimassa myös aikaisemmin. Tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista annettu laki (222/2009) koski viimeksi vuosina 2009 ja 2010 tehtyjä investointeja, joista sai tehdä korotetun poiston tätä esitystä vastaavasti enintään kahtena verovuotena. Lisäksi korotetuilla poistoilla tuetaan kehitysalueille tehtäviä investointeja. Kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annetun lain (1262/1993) soveltamisaikaa on jatkettu useaan kertaan. Viimeksi sitä on jatkettu lailla 1523/2011 koskemaan vuosina 2012—2013 tehtäviä investointeja.

1.3 Ehdotetut muutokset

Esityksen mukaan elinkeinotoimintaa harjoittava verovelvollinen saisi tehdä kalenterivuosina 2013—2015 käyttöön ottamansa tehtaan ja työpajan hankintamenosta säännönmukaiseen poistoon verrattuna kaksinkertai-

sen poiston enintään kahtena peräkkäisenä verovuonna. Poisto-oikeuden kaksinkertaistaminen merkitsisi sitä, että rakennuksen poistamatta olevasta hankintamenosta saataisiin tehdä säännönmukaisen 7 prosentin poiston sijasta enintään 14 prosentin vuotuinen poisto. Korotettu poisto-oikeus koskisi myös tuotannollisessa toiminnassa käytettäviä uusia koneita ja laitteita. Laissa tarkoitettujen koneiden ja laitteiden vuotuinen enimmäispoisto olisi siten 25 prosentin sijasta 50 prosenttia.

Ehdotettu veronhuojennus kohdistettaisiin tuotannollisessa toiminnassa käytettävään käyttöomaisuuteen vastaavasti kuin viimeksi voimassa olleessa tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista annetussa laissa. Aikaisempien lakien perusteella muodostunutta oikeuskäytäntöä voitaisiin siten hyödyntää nyt ehdotetun lain soveltamisessa.

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista annettu laki (222/2009), jota sovellettiin verovuosilta 2009 ja 2010 toimitetuissa verotuksissa.

1.4 Euroopan yhteisöjen valtiontukisääntely

Kun vastaava laki oli edellisen kerran voimassa vuosina 2009 ja 2010, veronhuojennuksesta tehtiin Euroopan komissiolle oikeusvarmuusilmoitus. Komissio katsoi 14 päivänä lokakuuta 2009 antamassaan päätöksessä, että ilmoitettu toimenpide katsottiin luonteeltaan yleiseksi eikä se sen vuoksi ollut EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa (nykyisen Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa) tarkoitettua valtiontukea. Ehdotettavasta laista ei tämän vuoksi ole tarpeen tehdä valtiontuki-ilmoitusta.

2 Esityksen vaikutukset

Poisto-oikeuksien lisäämisen arvioidaan pienentävän verotuottoa vuodelta 2013 noin

20 miljoonalla eurolla. Valtion osuus tästä olisi noin 13,5 miljoonaa euroa, kuntien noin 6 miljoonaa euroa ja seurakuntien noin 0,5 miljoonaa euroa. Sekä vuodelta 2014 että vuodelta 2015 kertyvää verotuottoa huojennus pienentäisi arvioilta 40 miljoonalla eurolla. Kuntien ja seurakuntien osuus kompensoitaisiin niille täysimääräisesti yhteisöveron jako-osuuksia muuttamalla.

Veronhuojennusten soveltamisedellytysten tutkiminen ja huojennuskohteiden erillisuuranta verotuksessa lisäävät työmäärää Verohallinnossa. Lain lyhyen soveltamisajan vuoksi hallinnolliset lisäkustannukset jäänevät kuitenkin melko vähäisiksi.

3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esityksestä lausunnon ovat antaneet

seuraavat tahot: työ- ja elinkeinoministeriö, Verohallinto, Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, Keskuskauppakamari, Suomen Yrittäjät ry, Perheyritysten liitto ry ja Veronmaksajain Keskusliitto ry.

Esitysehdotus on ollut käsiteltävänä kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa.

4 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2013 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Valtion, kuntien ja seurakuntien yhteisöveron jako-osuuksien muutoksista annetaan erillinen hallituksen esitys laeiksi verontilityslain ja tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

1.1 Laki tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015

1 §. Soveltamisala. Korotetun poiston voisi tehdä vain tuotannollisessa toiminnassa käytettävästä omaisuudesta. Laajennettu poisto-oikeus koskisi 2 ja 4 §:ssä tarkemmin määriteltäviä rakennuksia, koneita ja laitteita, jotka otetaan käyttöön kalenterivuosien 2013—2015 aikana.

2 §. Rakennuksesta tehtävä poisto. Säännöksen mukaan korotettu poisto-oikeus koskisi tehtaana tai työpajana käytettävää rakennusta ja sen saisi tehdä rakennuksen käyttöönottovuonna ja sitä seuraavana verovuotena. Korotettu poisto saataisiin tehdä rakennuksen valmistumis- ja käyttöönottoajankohdasta riippuen joko kahtena tai vain yhtenä säännöksessä tarkoitettuna verovuonna. Korotettu poisto voitaisiin tehdä sellaisestakin rakennuksesta, joka otetaan käyttöön vasta verovuoden 2015 lopussa. Jos rakennus otetaan käyttöön kalenterivuoden 2015 lopussa, mutta meneillään oleva verovuosi päättyy kalenterivuoden 2016 puolella, korotettua poistoa ei saisi verovuodelta 2015.

Lain soveltamisajan päätyttyä poistojen tekemistä jatkettaisiin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 34 §:ssä säädetyllä tavalla. Poistojen tekemistä jatkettaisiin mainitun säännöksen mukaisesti verovuonna 2015, jos korotettu poisto tehtäisiin verovuosina 2013 ja 2014.

Lakia sovellettaisiin myös sellaisiin rakennuksiin, joiden tuotannollinen käyttö olisi alle puolet rakennuksesta. Jos rakennusta käytettäisiin osittain tuotannollisessa toiminnassa ja osittain muihin tarkoituksiin, korotettu poisto-oikeus myönnettäisiin siitä osasta rakennusta, jossa tuotannollista toimintaa harjoitetaan.

Korotettua poistoa ei saisi tehdä sellaisen käyttöomaisuuden hankintamenosta, josta on tehty korotettu poisto kehitysalueelle tehtävien investointien korotetusta poistosta annetun lain nojalla. Verovelvollinen voisi siten vali-

ta, kumman lain nojalla se tekisi korotetun poiston tilanteessa, jossa molemmat lait soveltuisivat.

3 §. Rakentamisen aloittaminen. Rakentamisella tarkoitettaisiin sellaisten rakennustoimenpiteiden suorittamista, joihin maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaan on haettava uudisrakennuksen rakentamiseen oikeuttava rakennuslupa. Edellytyksenä korotetun poiston tekemiselle olisi, että rakentaminen on aloitettu 1 päivänä tammikuuta 2013 tai sen jälkeen. Rakentaminen katsotaan aloitetuksi, jolleivät erityiset seikat muuta osoita, kun rakennuksen perustustyöt on aloitettu. Rakennuksen perustustöiksi ei tällöin katsota mahdollisia kaivu- tai louhintatöitä.

4 §. Koneesta ja laitteesta tehtävä poisto. Koneista ja laitteista tehtävän korotetun poiston edellytyksenä olisi, että kone tai laite on uusi. Korotettua poistoa ei siten voisi tehdä käytettyinä hankittujen hyödykkeiden hankintamenoista. Lisäksi edellytetään, että konetta tai laitetta käytetään tehtaassa tai työpajassa. Rakennuksen, jossa konetta tai laitetta käytetään, ei kuitenkaan tarvitse olla uusi, joten korotettu poisto koskee muutamakin kuin 2 §:ssä tarkoitettuun rakennukseen sijoitettavaa käyttöomaisuutta.

Korotetun poiston saisi tehdä uuden koneen tai laitteen käyttöönottovuonna sekä sitä seuraavana verovuotena. Kone tai laite, johon korotettua poistoa sovelletaan, muodostaa erillisen poistokohteen. Se osa hankintamenosta, jota ei ole poistettu tämän lain nojalla, siirtyy vähennettäväksi osana irtaimen käyttöomaisuuden menojäännöstä. Jos korotettu poisto olisi tehty verovuosina 2013 ja 2014, siirtyisi jäljellä oleva menojäännös poistettavaksi osana elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:n mukaista menojäännöstä verovuonna 2015.

Korotettua poistoa ei saisi tehdä sellaisen käyttöomaisuuden hankintamenosta, josta on tehty korotettu poisto kehitysalueelle tehtävien investointien korotetusta poistosta annetun lain nojalla. Verovelvollinen voisi siten valita, kumman lain nojalla se tekisi korotetun poiston tilanteessa, jossa molemmat lait soveltuisivat.

5 §. Kirjanpito ja selvityksien antaminen. Pykälässä on säännökset poistojen kirjanpitosidonnaisuudesta ja verotuksen toimittamista varten annettavista selvityksistä.

6 §. Voimaantulo. Esityksessä ehdotetaan, että laki tulisi voimaan vuoden 2013 alusta. Sitä sovellettaisiin verovuosilta 2013—2015 toimitettavissa verotuksissa.

1.2 Laki tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista

Laki tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista kumottaisiin.

Lakia sovellettiin verovuosilta 2009 ja 2010 toimitetuissa verotuksissa.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

Ehdotettua uutta lakia sovellettaisiin verovuosilta 2013—2015 toimitettavissa verotuksissa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

1.

Laki**tuotannollisten investointien korotetuista poistoista verovuosina 2013—2015**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Elinkeinotoimintaa harjoittavalla verovelvollisella on oikeus verotuksessa vähentää kalenterivuosina 2013—2015 käyttöön ottamiensa, tuotannollisessa toiminnassaan käyttämiensä 2 ja 4 §:ssä tarkoitettujen rakennusten, koneiden ja laitteiden hankintamenoja tässä laissa säädetyllä tavalla.

2 §

Rakennuksesta tehtävä poisto

Poiketen siitä, mitä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 34 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään, verovelvollisen tehtaana tai työpajana käyttämästä, 3 §:ssä tarkoitettua rakennuksesta verovuosina 2013—2015 tehtävien poistojen suuruus saa olla enintään 14 prosenttia rakennuksen poistamatta olevasta hankintamenosta. Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 34 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetyn poiston määrän ylittävän poiston saa tehdä sinä verovuotena, jona rakennus on otettu käyttöön, ja sitä seuraavana verovuotena.

Jos käyttöomaisuuteen kuuluvaa rakennusta käytetään vain osittain tuotannollisessa toiminnassa, poiston saa tehdä tuotannollista käyttöä vastaavasta osasta rakennuksen hankintamenoa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua poistoa ei saa tehdä sellaisen käyttöomaisuuden hankintamenoista, josta on tehty poisto kehitysalueelle tehtävien investointien korotetusta poistosta annetun lain (1262/1993) nojalla.

3 §

Rakentamisen aloittaminen

Edellytyksenä korotetun poiston tekemiselle on, että rakentaminen on aloitettu 1 päivänä tammikuuta 2013 tai sen jälkeen. Rakentaminen katsotaan aloitetuksi, jolleivät erityiset seikat muuta osoita, kun rakennuksen perustustyöt on aloitettu. Rakennuksen perustustyöksi ei tällöin katsota mahdollisia kaivutai louhintatöitä.

Rakentamisella tarkoitetaan tässä laissa sellaisten rakennustoimenpiteiden suorittamista, joihin maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaan on haettava uudisrakennuksen rakentamiseen oikeuttava rakennuslupa.

4 §

Koneesta ja laitteesta tehtävä poisto

Poiketen siitä, mitä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:ssä säädetään, tehtaassa tai työpajassa käytettävän uuden koneen tai laitteen hankintamenoista verovuosina 2013—2015 tehtävien poistojen suuruus saa olla enintään 50 prosenttia koneen tai laitteen poistamatta olevasta hankintamenoista. Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:ssä säädetyn poiston määrän ylittävän poiston saa tehdä sinä verovuotena, jona kone tai laite on otettu käyttöön, ja sitä seuraavana verovuotena.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua poistoa ei saa tehdä sellaisen käyttöomaisuuden hankintamenoista, josta on tehty poisto kehitysalueelle.

eelle tehtävien investointien korotetusta poistosta annetun lain nojalla.

5 §

Kirjanpito ja selvityksien antaminen

Edellytyksenä tässä laissa tarkoitettujen poistojen vähentämiseksi verotuksessa on, että hankintamenosta tehtävä poisto on vähennetty kuluna myös verovelvollisen kirjanpidossa. Verotuksen toimittamista varten verovelvollisen on esitettävä luotettava selvitys rakentamisen aloittamisen sekä rakennuksen,

koneen tai laitteen käyttöönottamisen ajankohdasta. Koneiden ja laitteiden hankintamenot on verovelvollisen kirjanpidossa eriteltävä siten, että ne ovat helposti erotettavissa muista menoista.

6 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2013.

Lakia sovelletaan verovuosilta 2013—2015 toimitettavissa verotuksissa.

2.

Laki**tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista annetun lain kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

1 §

Tällä lailla kumotaan tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista annettu laki (222/2009).

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 17 päivänä syyskuuta 2012

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri

JUTTA URPILAINEN

Osastopäällikkö, ylijohtaja *Lasse Arvela*